

איטליה: המפעל זיהם, הממשלה תשלם

המפעל הכי מזוהם באיטליה נסגר, אבל רק באופן זמני. כדי למנוע 12 אלף מפוטרים הממשלה החליטה להשקיע בעצמה כ-300 מיליון אירו לטיפול במפגעים. בנושא הזה לאיטליה יש הרבה ממה ללמוד מישראל

אופירה אילון | 15:32 21/8/2012

תגיות: המזהם משלם, איטליה (סביבה)

ILVA, מפעל המתכת הגדול ביותר באירופה, בדרום איטליה נמצא מזוהם ברמות חריגות. כך דווח בחדשות סוף השבוע באיטליה. בהוראת בית המשפט, נסגר המפעל ובעלי המפעל ומנהליו נשלחו למאסר בית.

◀ בואו להיות חברים של nrg ירוק גם בפייסבוק

התובע, הציג נתונים לפיהם בשבע השנים האחרונות, בהם המפעל היה תחת בקרה ואיסוף נתונים, נרשמו 11,500 מקרי מוות (כ-1,650 מקרים בשנה) ועוד 27 אלף פניות לבתי החולים בעיר TARANTO ובסביבתה.

בשנת 2002, כך נטען בבית המשפט, פלט המפעל 31% מכלל פליטות הדיאוקסינים שנפלטו מאיטליה כולה. כאשר בשנת 2005 פליטות אלו היוו כ-90% מכלל פליטות הדיאוקסינים באיטליה (דיאוקסינים, פוראנים וביפנילים הם משפחה של חומרים מסרטנים וודאיים לאדם, הנוצרים בעקבות תהליכים תרמיים).

◀ הכנסת אישרה את חוק "המזהם משלם"

◀ "הבעיות החברתיות הן בעיות סביבתיות"

◀ חברות הדלק חויבו לטפל בזיהום במקרה של דליפה

מפעל ILVA. כ-27 אלף פניות לבתי חולים צילום: איי-אף-פי

אבל, קיים צד נוסף לפרשה, שדרש התערבות ישירה של ראש הממשלה מונטי ושל השר להגנת הסביבה האיטלקי. באיזור בו שוכן המפעל, שיעור האבטלה עומד על כ-30% (פי שלושה מהמוצע באיטליה), והמפעל מעסיק באופן ישיר ובעקיפין כ-12 אלף איש. משמע, המפעל מהווה 75% מהכלכלה במחוז.

כלומר, סגירת המפעל משיקולי איכות הסביבה, אמורה להוציא לרחובות אלפי מובטלים חדשים וכלכלת המחוז בסכנה.

לפיכך, בתחילת אוגוסט הבטיחה הממשלה האיטלקית, הנמצאת גם כך בחובות כלכליים עצומים, להעמיד 330 מיליון אירו לטובת הסוגיה, במטרה לסייע בטיפול בזיהום ולסייע בפעולות ניקוי של האיזור ובכך למנוע את סגירת המפעל. המזהם, כך מתברר, לא תמיד משלם.

פעילת סביבה מפגינה נגד המפעל צילום: איי-אף-פי

ישראל אינה מעצמה של תעשייה כבדה, ובכל זאת יש לה מפעל אחד - מפעל חוד מתכות. המפעל הממוקם כשלושה קילומטרים מדרום לעכו נחשב מזהם בעייתי. חוד מתכות הינו אחד המפעלים הבודדים, אם לא היחיד, לעיבוד מתכת ולמיחזור פסולת מתכת לתעשיית הבניין שכבר בשנת 2006 דווח עליו למקבלי ההחלטות.

◀ **נשם קדמיום: מה קורה במפעל חוד מתכות בעכו?**

צוות מומחים, בראשות פרופ' יורם אבנימלך הקדיש בדוח של מוסד שמואל נאמן, פרק מיוחד לזיהום האוויר הנגרם על ידי מפעל זה. הבדיקות שנערכו על ידי המומחים, הצביעו על כך כי פליטת הדיאוקסינים מהמפעל הינה פי עשרה מהתקן.

מאז 2006 נמצא המפעל תחת עינו הבוחנת של המשרד להגנת הסביבה. תוצאות של בדיקות עיתיות ובדיקות פתע נמצאות באתר המשרד להגנת הסביבה. בבדיקות אלה לא נמצאו חריגות ברמת הדיאוקסינים, אבל הם עדיין נאלצו לתקן נזקי סביבה מן העבר. פרופ' אבנימלך וצוותו המליצו בדוח (2006) "כי נציג המשרד להגנת הסביבה יבקר במפעלים דומים בארצות מתקדמות ויילמד כיצד מתמודדות התעשיות שם עם בעיות דומות".

בשנת 2009 גובש הסכם פשרה בעקבות תביעה ייצוגית שהוגשה נגד המפעל, שכולל השקעה של 14 מיליון שקל לצמצום הזיהום ממנו על ידי המפעל. משמע, הטיפול הישראלי היה חיובי ואולי מקרה ILVA האיטלקי יכול לשלוח את האיטלקים לישראל ללמוד איך פקוח צמוד ובקרה קפדנית יכולים לשפר את איכות האוויר שאנו נושמים.

הכותבת נמצאת בשבתון קיץ באיטליה, עומדת בראש תחום סביבה במוסד שמואל נאמן למחקרי מדיניות (טכניון) וחברת סגל בחוג לניהול משאבי טבע וסביבה באוניברסיטת חיפה.

רוצה לקבל את כל המבזקים של צחמערב לסלולרי שלך? לחץ כאן